

Надлишковий тиск природного газу, що подавався на конфорку газової плити становив 2,5; 2 та 1,8 КПа.

За результатами розрахунку було отримано:

- залежність об'єму газу на нагрівання води від енергоємності;
- залежність призведененої теплової потужності (відносно 8000 ккал/м³) від енергоємності;

- залежність часу нагрівання від енергоємності газу;
- залежність ККД пальника від енергоємності;

Надано рекомендації щодо використання енергетичних показників природного газу як міру для розрахунку, а саме:

- адаптувати під прийнятій в 2011 році ДСТУ ISO:15112 «Природний газ. Визначення енергії, систему транспортування та розподілу природного газу споживачам»;
- Приняти європейські стандарти до якості природного газу, що подається до газотранспортної системи та до споживачів;
- Визначити та впровадити концепцію підготовки природного газу, глибоку підготовку на промислах перед подачею споживачам.

УДК 006.91:681.121.089

М.П. Андрійшин, канд. техн. наук,

К.І. Капітанчук, канд. техн. наук

Національний авіаційний університет,

О.М. Чернишенко

Національна комісія регулювання

енергетики та комунальних послуг

КРИТЕРІЙ ПОДІБНОСТІ ДЛЯ КАЛІБРУВАННЯ ТУРБІННОГО ЛІЧИЛЬНИКА ПРИ ЗМІНІ ПАРАМЕТРІВ ПРИРОДНОГО ГАЗУ В ПРОЦЕСІ ЙОГО ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Питання метрологічного забезпечення засобів вимірювання об'єму та об'ємної витрати природного газу, особливо тих, що застосовуються для комерційного обліку є актуальним. Точність обліку природного газу при цьому залежить від типу лічильника, його конструкції та зміні перепаду тиску. В доповіді показано, що метрологічні характеристики лічильника, який калібровано на плинному середовищі, відрізняються

від паспортних при зміні середовища, в якому він експлуатації. При зміненні тиску, температури та інших фізичних параметрів потоку показники лічильника знаходиться в межах визначеної похибки, за умови рівності чисел Рейнольдса для потоку плинного середовища, що перетікає через кільцеву решітку турбіни. Виявлено, що лічильник, який передбачено для роботи в зоні низьких тисків, бажано калібрувати на середовищі його експлуатації при реальних перепадах тиску та температури. Доведено, що регламентоване ДСТУ EN 12261:2006. «Лічильники газу турбінні. Загальні технічні умови», положення, яке дозволяє проводити калібрування лічильника на повітрі (газі) до величини абсолютноого тиску в 4 бари при атмосферному тиску (± 100 мбар) підлягає корегуванню. З метою підвищення якості та достовірності обліку природного газу, калібрування лічильників, що експлуатуються при абсолютному тиску до 5 бар, необхідно проводити на реальному газовому середовищі з врахуванням діапазону зміни тиску та температури робочого середовища. Калібрування лічильників природного газу, що передбачено для роботи в газовому середовищі з тиском, що перевищує 5 бар можливо на іншому плинному середовищі за умови дотримання відповідного числа Рейнольдса.

УДК 532.513.1

I.B. Ночіченко, канд. техн. наук

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ СТЕНД ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕНСИВНОСТІ ГЕНЕРАЦІЇ ГАЗУ БРАУНА В ЕЛЕКТРОЛІЗЕРІ

Зменшення природних запасів традиційних палив, обумовлює необхідність пошуку альтернативних джерел енергії. На сьогоднішній день одним з перспективних видів палива являється водень. Одним із способів отримання водню є електроліз води. Електроліз води відрізняється від інших методів отримання водню простотою технологічної схеми, доступністю технічної води в якості робочої сировини.

Для підвищення енергоефективності на першому кроці розраховано та сконструйовано автоматизований електролізер який програмується